

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Internbudget Valfärd samhällsservice 2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsens fastställer internbudget och mål för produktionsområde Valfärd samhällsservice för 2017 enligt tjänsteskrivelse daterad den 16 november 2016.

Sammanfattning

Ärendet omfattar Valfärd samhällsservice förslag till mål och budget för perioden 2017-2019. Förslagen bygger på de ramar som ges av checknivåer och uppräknings samt kostnadsnivåer för bland annat lokaler och personalkostnadspålägg som beslutats av kommunfullmäktige.

Valfärd samhällsservice kommer att omsätta 562 miljoner kronor och ge ett överskott på 2,7 miljoner kronor. Produktionsområdet omfattar drygt 1400 medarbetare.

Ärendet

I. Produktionsområdets ansvar och uppgifter

Välfärd samhällsservice ska vara medborgarnas naturliga val inom alla produktionsområden. Välfärd samhällsservice ska bidra till Nacka kommuns goda varumärke och ekonomi.

Tillsammans med medborgare, kunder, myndigheter och andra aktörer ska verksamheterna fortsätta att utvecklas. Nya sätt att lösa framtidens utmaningar ska prövas, utvärderas och användas. Välfärd samhällsservice har god erfarenhet av ett långsiktigt och genomgripande kvalitetsarbete samt hög kompetens och engagemang hos medarbetare och ledare. Tack vare detta kan produktionsområdet åta sig nya verksamhetsområden och uppdrag på ett effektivt och välstrukturerat sätt.

Välfärd samhällsservice har ett omfattande utbud av främjande verksamheter som fritidsgårdar, bibliotek, öppna förskolor och familjecentral. Dessutom erbjuds kulturaktiviteter i form av utbildningar inom flera konstarter, olika kulturupplevelser samt ett lokalhistoriskt arkiv. Högst betydelsefulla är produktionsområdets öppna verksamheter, som träfflokaler för medborgare med psykisk funktionsnedsättning och Nacka seniorcenter, som erbjuder en mängd öppna arrangemang för seniorer. Välfärd samhällsservice har även verksamheter för medborgare som behöver olika former av stöd och behandling såsom Nacka beroendemottagning, MiniMaria, råd och stöd för ungdomar och familjer, Polarna Nacka, mottagning för alternativ till våld, anhörigstöd och Karriärgallerian för unga arbetssökande.

Produktionsområdet största områden, som står för drygt halva omsättningen, erbjuder insatser som kräver biståndsbeslut. Verksamhetsområdena omfattar bland annat särskilt boende för äldre, natt- och larmpatrull, ett flertal insatser för personer med funktionsnedsättning, arbetsmarknadsinsatser och behandlingsinsatser för individer och familjer. Sedan 2016 drivs två boenden för ensamkommande flyktingbarn samt etableringsstöd inom det nya verksamhetsområdet Flykting- och etableringsverksamheten.

Antalet anställda i produktionsområdets verksamheter är cirka 1 400 och den budgeterade omsättningen 2017 beräknas till 562 miljoner kronor.

2. Kortfattad beskrivning av utgångsläge

Välfärd samhällsservice levererar stöd, service och tjänster inom ett stort antal områden. Produktionsområdet har nöjda kunder inom samtliga verksamhetsområden och arbetar ständigt med att utveckla och stärka utbud och kvalitet. Beläggning på boenden, deltagande i verksamheter och användande av tjänster bedöms som långsiktigt stabilt även om en ökad rörlighet hos kunderna kan noteras. Omsättning och intäkter kommer enligt verksamheternas bedömning att fortsätta öka under de kommande åren givet att inte marknadsförutsättningarna ändras drastiskt eller att produktionsområdet förlorar överenskommelser eller upphandlingar.

Uppräkningar av checknivåer och överenskommelser har de senaste åren legat klart under kostnadsutvecklingen. Årets uppräknings för särskilda boenden för äldre, omsorgens boenden och musikskolan är välkomna, men täcker inte kostnadsutvecklingen. Ytterligare en utmaning är att kulturverksamheten är bunden av ofördelaktiga avtal för drift av bibliotek. Dessa har förlängts med två år utan förändring av villkoren. Sammantaget innebär detta att det är en stor utmaning för Välfärd samhällsservice när överskottsmålet kan komma att prioriteras på bekostnad av en god tjänstekvalitet.

Välfärd samhällsservice arbetar ständigt med effektiviseringar. En viktig del är att kontinuerligt optimera bemanningen utifrån aktuellt läge och behov. Medarbetarna ska kunna arbeta där det för stunden bäst behövs. Ett långsiktigt arbete för att ständigt utveckla och bredda kompetensen hos medarbetarna pågår löpande. En nyckelfråga är att attrahera och behålla kompetenta medarbetare och ledare. Tack vare den flexibla arbetstidsmodellen kan medarbetarna i hög grad själva styra sin arbetstid vilket bidrar till målsättningen att vara en attraktiv arbetsgivare.

Flertalet av verksamhetsområdena inom Välfärd samhällsservice har under många år arbetat med löpande effektiviseringar. Inom bland annat äldreomsorgens särskilda boenden är Nackas kostnader bland de lägsta i landet. Det kommer därför vara svårt här vara sverigeledande vad gäller kvalitet. Ytterligare besparingskrav kommer att leda till utmanande kompromisser.

3. Produktionsområdets fokus och resultatindikatorer

Här presenteras produktionsområdets förslag på fokus och resultatindikatorer som utgår från kommunstyrelsens motsvarighet i rollen som egen nämnd och har anpassats efter verksamhetsområdenas förutsättningar.

Bästa utveckling för alla

Välfärd samhällsservice ska vara konkurrenskraftiga inom välfärdsproduktion. Ett kontinuerligt arbete med kvalitet och digitalisering i nära samspel med kunder och medborgare är av yttersta vikt. En av produktionsområdets stora utmaningar framöver handlar om att attrahera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare.

Produktionsområdets fokus

Produktionsområdets verksamheter ska drivas med hög kvalitet, ständiga förbättringar och ligga i framkant inom sitt område.

Attraktiv arbetsgivare med kompetenta, stolta, friska och motiverade medarbetare.

Resultatindikatorer

- Kundnöjdhet, mäts per verksamhetsområde
- Antal registrerade kund- medborgarsynpunkter
- Hållbart medarbetarengagemang HME
- Utvecklingsindex medarbetare
- Arbets- och hälsoindex medarbetare

Arbete för att nå målen

Under 2017 görs en extra satsning kring digitaliseringen av ledningssystemet för arbetsmiljö, säkerhet och kvalitet. Denna satsning tillsammans med ett starkt fokus på kundernas och medborgarnas åsikter och förslag bäddar för en fortsatt god tjänstekvalitet, givet de ekonomiska förutsättningarna. Ett viktigt utvecklingsområde är att hitta bättre metoder för att mäta kundnöjdhet och tjänstekvalitet inom alla verksamhetsområden.

Välfärd samhällsservice fortsätter att arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare. Under de närmaste åren ska samarbeten med lärosäten och utbildningsanordnare stärkas för att säkra framtida kompetensförsörjning. I det strategiska arbetet ingår bland annat att hantera den allt snabbare rörligheten på arbetsmarknaden. Dessutom är det viktigt att snabbt kunna göra omställningar när förutsättningar ändras eller nya behov uppstår inom produktionsområdet. Produktionsområdet fortsätter att systematiskt arbeta med arbetsmiljö. Välfärd samhällsservice arbetar aktivt med hälsoinsatser, förebyggande åtgärder och tidiga rehabiliteringsinsatser för att främja hälsa och minska sjukfrånvaron.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Välfärd samhällsservice har en viktig del av ansvaret för Nacka som livsmiljö. Förutom ansvar för skötsel av idrottsplatser utbud av kultur och fritid deltar många verksamheter i det vanliga livet med en stor mångfald av personer och aktiviteter.

Genom att göra aktiva val av varor och tjänster kan även miljö, rättigheter och hälsa på andra håll i världen påverkas. Välfärd samhällsservice kan bidra till detta genom val av miljö – och rättvisemärkta varor där så är möjligt.

Nämndens fokus

Produktionsområdets verksamheter bedrivs i ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler och anläggningar med högt nyttjande, låg energiförbrukning i giftfria och trygga miljöer.

Rikt och aktivt kultur- och fritidsutbud.

Resultatindikatorer

- Ökande andel inköpta varor som är miljömärkta
- Ökande andel miljömärkta livsmedel
- Positiv trend av besökare och deltagare i produktionsområdets kultur- och fritidsverksamheter

Arbete för att nå målen

Redovisning och mätning av miljömärkta varor kommer under året att utvecklas för att bättre kunna följa utvecklingen. Välfärd samhällsservice arbetar även nära kommunens inköpsenhet med upphandlingar och utvecklingsfrågor.

Inom kultur och fritid sker ett kontinuerligt arbete för att erbjuda ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. En stor möjlighet under 2017 är den väntade upphandlingen av biblioteksdriften där förhoppningen är att kunna öka marknadsandelarna.

Stark och balanserad tillväxt

Välfärd samhällsservice har goda förutsättningar att växa i takt med Nackasamhället. Det uppskattade och välutnyttjade utbudet av vård, tjänster och service ger en stabil bas för fortsatt utveckling.

Nämndens fokus

Produktionsområdet växer med lokalsamhället och anpassas efter dess behov.

Produktionsområdet har god tillgång till arbetskraft med relevant kompetens.

Resultatindikatorer

- Behålla marknadsandelar i ett växande Nacka, redovisas per verksamhetsområde
- Utbildningsnivå inom produktionsområdets verksamheter, redovisas för relevanta kompetensområden

Arbete för att nå målen

Under 2017 fokuserar produktionsområdet bland annat på förutsättningarna för ett nytt, större särskilt boende för äldre i Älta centrum samt den kommande upphandlingen av biblioteksdrift.

Maximalt värde för skattepengarna

Välfärd samhällsservice ska med bibehållen god kvalitet uppnå budget i balans och därmed leverera det överskottskrav om 2,7 miljoner kronor som Kommunfullmäktige beslutat för 2017.

Nämndens fokus

Produktionsområdet uppnår sitt överskottsmål.

Resultatindikatorer

- Budget i balans

Arbete för att nå målen

Arbetet med att öka effektiviteten i verksamheterna fortsätter under 2017. Genom täta uppföljningar och effektivitet i ekonomistyrningen inriktas arbetet på att anpassa verksamheterna till den situation som budgetförutsättningarna innebär. Arbetet med att hitta och nyttja synergier inom produktionsområdet för att öka effektivitet och kvalitet pågår kontinuerligt.

Det finns goda förutsättningar för produktionsområdet att fortsätta öka vad gäller både omfattning och inriktning framöver och arbetet med att utveckla nya tjänster och stöd pågår ständigt i samspel med medborgare, kunder och andra intressenter. Från hösten 2016 görs extra satsningar för att stärka produktionsområdets affärsutveckling, bland annat genom tillsättning av utvecklingschefer inom Omsorgs- och assistansverksamheten och Nacka seniorcenter.

4. Resursfördelning

Verksamhetsområde	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Resultat (tkr)
Ledning och verksamhetsstöd	810	-150	660
Individ- och familjverksamheten	56 750	-56 490	260
Idrotts- och fritidsverksamheten	50 450	-50 200	250
Kulturverksamheten	70 840	-71 200	-360
Omsorg- och assistansverksamheten	117 330	-116 750	580
Nacka seniorcenter	232 920	-231 760	1 160
Flykting- och etableringsverksamheten	26 580	-26 450	130
Arbets- och karriärverksamheten	5 820	-5 800	20
Totalt	561 500	-558 800	2 700

Produktionsområdet har ett budgeterat resultat om 2,7 miljoner kronor, vilket motsvarar det beslutade avkastningskravet för 2017. Omsättningen för 2017 budgeteras till 562 miljoner kronor. I denna omsättning finns inte medräknat de interna intäkter som uppstått genom kostnadstäckningar mellan enheter inom produktionsområdet. Omsättning inklusive interna kostnadstäckningar uppgår till 609 miljoner kronor.

Samtliga verksamhetsområden bidrar till avkastningskravet med undantag av Kulturverksamheten där biblioteken budgeterar ett negativt resultat.

Uppräkningar av checknivåer och överenskommelser har de senaste åren legat klart under kostnadsutvecklingen. Årets uppräknningar för särskilda boenden för äldre, omsorgens boenden och musikskolan är välkomna, men täcker inte kostnadsutvecklingen, särskilt inte med hänsyn till de höga kostnaderna för Kommunals nya löneavtal. Uppräkningen inom övriga områden kompenserar inte ens för uppräknningen av det kommuninterna personalomkostnadspålägget som tydligt påverkar resultatet jämfört med tidigare år. En ytterligare utmaning är att kulturverksamheten sitter kvar med gamla ofördelaktiga avtal för drift av bibliotek som förlängts två år utan förändring av villkoren. Det kommer att vara en fortsatt stor utmaning att leva upp till ambitionen ”att vara bäst som kommun” vad gäller exempelvis tjänstekvalitet parallellt med ständiga ekonomiska effektiviseringar.

5. Utmaningar och möjligheter – framåtblick

Välfärd samhällsservice driver en mängd verksamheter som är viktiga för kommunens medborgare. I takt med att Nacka växer fortsätter produktionsområdet att utveckla välfärdsverksamheter som bidrar till goda livsmiljöer och bästa utveckling för alla. Alla verksamheter ska vara naturliga val för Nackas medborgare och ska drivas effektivt med god kvalitet och därmed maximalt värde för skattepengarna.

För att lyckas och för att bibehålla en sund ekonomi krävs flexibla lösningar med ständiga omstruktureringar av verksamheterna. Det innebär en beredskap för att utveckla olönsamma verksamheter, utveckla och förändra verksamheter med potential, men också att starta nya verksamheter inom områden där produktionsområdet har kompetens och möjlighet att driva nya uppdrag på ett affärsmässigt sätt.

En viktig aspekt är produktionsområdets bredd och storlek. Detta möjliggör samverkan mellan olika verksamhetsområden för att skapa nya efterfrågade tjänster och möjligheter att dela på övergripande kostnader. För att kunna hantera förändringar i omvärlden med ökad konkurrens är det nödvändigt att ha en viss volym av verksamheter. Detta för att både kunna hantera nödvändiga satsningar, men också svårigheter som kan uppstå.

Ett aktivt arbete med att involvera kunder och medborgare i utvecklingen av verksamheterna är en förutsättning för en god tjänstekvalitet. En väsentlig del i kvalitetsarbetet är därför att på olika sätt stärka delaktighet och inflytande genom kund- och medborgarmedverkan.

En stor utmaning för framtiden är att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare. I detta arbete är produktionsområdets Arbets- och karriärverksamhet en mycket viktig del. Verksamheten är navet för en professionalisering av hela produktionsområdets kompetens- och personalförsörjning. Syftet är att samla spetskompetens inom rekrytering och vara en part i samarbete med skolor och arbetsförmedling. Att säkerställa och behålla rätt kompetenser i verksamheterna är viktigt. För att lyckas krävs ett fortsatt arbete med att ge varje medarbetare möjlighet att utvecklas. Detta sker genom utbildning, rörlighet inom och mellan verksamheter samt tydliga mål och kriterier för lönesättning. Nackas grundläggande värdering med förtroende och respekt för medarbetarna ska präglade arbetsklimatet inom Välfärd samhällsservice.

Anette Böe
Produktionsdirektör
Välfärd samhällsservice

Henrik Feldhusen
Biträdande produktionsdirektör
Välfärd samhällsservice

Kristina Kriström
Controller
Välfärd samhällsservice